

Reprezentarea obligatorie prin avocat și procedura scrisă – reforma procedurii civile franceze¹

**Av. Lucian Nițuleasa
Baroul Dolj**

Decretul nr. 2019-1333 din 11 decembrie 2019 extinde cazurile în care este obligatorie asistența și reprezentarea părților într-un proces civil de către un avocat și reglementează noi dispoziții privind procedura scrisă².

Noul articol 760 din Codul de procedură civilă stabilește principiul potrivit căruia părțile sunt, în lipsa unor dispoziții contrare, obligate să fie reprezentate prin avocat în fața instanței de judecată. Totodată, se prevede că odată cu desemnarea avocatului, părțile trebuie să indice și un domiciliu procedural.

De la această regulă există câteva excepții. Este cazul formulării unei cereri evaluabile în bani în valoare de până la 10.000 euro. De asemenea, statul și instituțiile publice sunt în general scutite de la obligația reprezentării prin avocat.

În ceea ce privește procedura de desemnare a unui avocat:

- pentru reclamant, art. 752 Cod pr. civ. prevede că acesta este obligat să indice avocatul ales pentru reprezentare în chiar cuprinsul cererii de chemare în judecată iar
- pentru pârât, art. 763 stabilește ca acesta este obligat să desemneze un avocat care să îl reprezinte în termen de 15 zile de la primirea citației.

Regula privind obligativitatea reprezentării prin avocat vizează, conform art. 751 Cod pr. civ., doar instanța de prim grad de jurisdicție – Tribunalul regional.

Astfel, art. 751, în cuprinsul căruia este prevăzută obligativitatea reprezentării prin avocat, este parte a Cărții II (Dispoziții particulare a fiecărei jurisdicții), Titlul I (*Dispoziții particulare privind Tribunalul Regional*³), Subtitlul I (Procedura în fața tribunalului), Capitolul I (Procedura contencioasă).

În Franța, instanțele judecătorești în materie civilă sunt organizate după specializare și grad de jurisdicție.

În ceea ce privește instanțele de prim grad de jurisdicție, acestea sunt:

1. Tribunalul regional (Tribunal de grande instance)
2. Tribunalul de primă instanță (Tribunal d'instance)
3. Tribunalul comercial (Tribunal de commerce)
4. Instanța pentru soluționarea litigiilor de muncă (Conseil de prud'hommes)
5. Tribunalul pentru probleme de securitate socială (Tribunal des affaires de la securite sociale)

¹Procedura fără parcurgerea fazei orale

²Aceste noi dispoziții sunt cuprinse în Titlul I din cartea a II-a a Codului de procedură civilă francez

³Tribunal de grande instance;

6. Tribunalul pentru probleme de invaliditate (Tribunal de contentieux de l'incapacite)
7. Tribunal paritar în materie de arendare (Tribunal paritaire des baux ruraux)

Ceea ce face noul decret este să extindă sfera reprezentării obligatorii nu cu privire la un anumit grad de jurisdicție ori o anumită instanță, ci cu privire la anumite specializări, făcând referire în mod expres la cazurile unde se aplică (cu titlu de exemplu: litigiile privind stabilirea chiriilor în materie comercială⁴, în litigiile din dreptul familiei ce privesc solicitarea de revizuire a indemnizației compensatorii precum și în procedura de retragere totală sau parțială a autorității parentale⁵, litigiile privind stabilirea impozitului⁶). Totodată, în cazul procedurii desfășurate în fața instanței comerciale, articolul 5 din decret modifică articolul 853 din Codul de procedură civilă și prevede obligația părților de a fi reprezentate prin avocat în litigiile referitoare la cereri având ca obiect pretenții care depășesc suma de 10 000 €.

Referitor la noile prevederi privind aplicarea procedurii scrise în soluționarea cauzelor civile, articolul L. 212-5-1 din Codul de organizare judiciară prevede că, în fața instanței de judecată, la inițiativa părților și prin acordul expres al acestora, procedura poate fi îndeplinită fără parcurgerea fazei orale. Cu titlu de excepție, instanța poate decide chemarea părților în ședință publică în cazul în care una dintre acestea o solicită sau dacă judecătorul apreciază că nu este posibilă pronunțarea unei hotărâri doar pe baza probelor scrise.

Părțile pot solicita aplicarea procedurii scrise în orice fază a procesului, până la închiderea dezbaterilor.

⁴articolele R. 145-26, R. 145-27, R. 145-29 și R. 145 -31 din Codul comercial sunt modificate în consecință. În această situație, competența de soluționare o deține Tribunalul comercial;

⁵Articolele 1139, 1140 și 1203 din Codul de procedură civilă sunt modificate în consecință;

⁶ Sunt modificate în consecință articolele R. 202-2 și R. 202-4 din Codul de procedură fiscală.